

Aan de hand van voorbeelden uit hun dagelijkse praktijk schrijven drie dierenartsen over diergezondheid in de vleesveehouderij. Om en om beschrijven John Campe, Piet De Meuter en René Bemers maandelijks vastgestelde ziektebeelden, uitgevoerde behandelingen en/of mogelijke preventiemaatregelen.

Voorzichtig omgaan met voeren van grote hoeveelheden aardappelen

Verbrande pens

Pensverzuring ligt altijd op de loer. Met name wisselingen in het rantsoen zijn potentiële risico's en kunnen het evenwicht in de pens verstoren. Enkele weken terug werd ik door een veehouder opgeroepen voor een tweejarige stier die geen eetlust had en waterige diarree. Het dier was van het ras maine anjou en was nog in goede conditie. De veehouder had het dier recentelijk ontwormd. De stier was pas op stal gekomen en kon zich tegoed doen aan aardappelen, mais en krachtvoer.

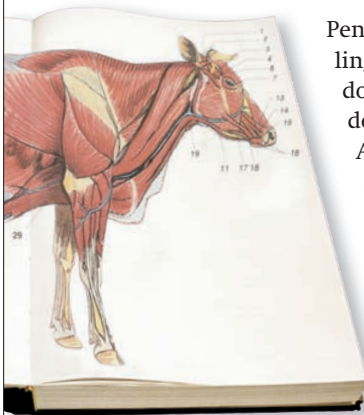
Bij klinisch onderzoek werd een temperatuur gemeten van 39,5 °C, de hartslag en de ademhaling waren normaal. De kleur van de slijmvliezen was mooi roze en de buik was zeer slap. Er konden evenwel geen pens- en darmbewegingen gehoord worden. De mest was waterig. Mijn diagnose luidde: acute pensverzuring.

Het dier werd gedurende drie opeenvolgende dagen intensief behandeld met vocht met bicarbonaat om de verzuring te neutraliseren. Penssubstraat werd toegediend om de flora te herstellen en ontstekingsremmers en antibiotica werden gegeven. Desondanks verbeterde de toestand van het dier niet. De volgende ochtend lag het dood in de box.

Er werd een autopsie uitgevoerd. Hierbij stelde men een massa vrij vocht in de buik vast. De pens was klein in volume als gevolg van het niet meer eten tijdens de laatste dagen. De lever was ontstoken en gezwollen. Bij het openen van de pens viel op te merken dat het slijmvlies de penswand volledig had losgelaten. Het slijmvlies was zwart. Er konden ook geen penspapillen meer waargenomen worden. De diagnose van een acute pensverzuring werd bevestigd.

De encyclopedie **acute pensverzuring**

Pensverzuring is een stofwisselingsziekte die wordt veroorzaakt door een te hoge zuurtegraad in de pens.

Acute pensverzuring komt voor als een koe zich tegoed doet aan grote hoeveelheden voer met makkelijk verteerbare koolhydraten (suikers, zetmeel). Aardappelen bevatten veel zetmeel die makkelijk tijdens de vertering worden omgezet in vluchtige vet-

zuren. Wanneer deze vluchtige vetzuren in té grote hoeveelheden in de pens aanwezig zijn, kunnen deze niet op een correcte manier verwerkt worden. Dit heeft tot gevolg dat de pH in de pens zeer snel daalt. Door de lage pH wordt het slijmvlies verbrand en kunnen toxinen (gifstoffen) vrij door de penswand in de bloedbaan terechtkomen en zo de lever aantasten. De aangetaste lever zorgt op haar beurt voor bloedvergiftiging en zorgt ervoor dat vrij vocht in de buikholte terechtkomt.

In vele gevallen leidt pensverzuring niet tot de dood. Meestal raakt slechts een klein oppervlakte van de pens verbrand. Na enkele dagen hooi en penssubstraten kunnen de meeste dieren herstellen.